

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskerens Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Odenseaner Samfundets Tidsskrift

INDHOLD

Odense Katedralskole og modstandsbevægelsen: artikler af arkitekt Jørgen B. Rasmussen og lektor Frederik Andersen - 50 års skolekomedie på Odense Katedralskole: artikler af lektor C. J. Frejlev, skuespilleren Preben Neergaard, skuespilleren Asger Bonfils m. fl. - Foreningsmeddelelser - Odense Katedralskole 1967-68.

1968

Nummer 35

December

25 år efter

Af arkitekt Jørgen B. Rasmussen.

Det er med nogen tøven, at jeg har fulgt opfordringen til at fortælle om Odense Katedral-skole i relation til begivenhederne omkring den 29. august 1943. Begivenhedernes næsten eksplosionsagtige udvikling hin „varme“ eftersommer: folkestrejke, undtagelsestilstand, terror, afvæbning og internering af det danske forsvar, samarbejdspolitikens ophør, jødeforfølgelse og arrestation! — vendte i den grad op og ned på ens tilværelse — at alene tingenes forløb, snare end tiden, har efterladt et diffust billede i crindringen.

Under indflydelse af den officielle samarbejds-politik repræsenterede skolen i tiden forud for det endelige brud med tyskerne naturligtvis i lighed med det øvrige samfund stærkt divergerende opfattelser af, i hvor høj grad og med hvilke midler man ved aktiv medvirken (modstand) skulle tage del i landets frigørelse og søge den „bekvemme“ men uværdige politiske situation ændret. De mere autoritetstro, som følte sig bundne af en misforstået loyalitet over for regeringens officielle synspunkter, kunne ikke ac-

ceptere, at den voksende modstand i befolkningen nødvendigvis også måtte komme til udtryk blandt skolens lærere og elever. Selv om denne holdning vel også var dikteret af et ønske om at beskytte skolen og dens elever, kan det næppe undre, at denne indstilling mødte stigende uvilje og voksende kritik.

På den nationale og kulturelle front var synspunkterne mindre delte, og de stærke nationale følelser, som herskede overalt i disse år, blev kraftigt støttet af skolens ledelse og lærere og manifesterede sig på det smukkeste i en dyrkelse af den nationale litteratur, fædrelandssange og nationale mindedage. Man kan måske fristes til at smile lidt over, at nationaldagene blev fejret så nidkært, og at Kongemærke, Valdemarsflag og Dybbølmærke var bestsellers; men man bør ikke glemme, at den nationale vækkelse i langt højere grad var basis for den aktive modstandsbevægelses opståen end politiske og ideologiske synspunkter. Det var også helt klart, at mange på skolen, også de mere genstridige, fik afløb for deres følelser, når de mest populære

sange, bl. a. „Det haver så nyeligen regnet“ og „Altid frejdig“ var på programmet til morgensangen. Demonstrativt blev de mest sigende sætninger fremhævet — selv brummerne holdt sig ikke tilbage, og de lærere, som forlængst var oplyst med at blande sig i det daglige kor, tog del i disse små „lovlige“ demonstrationer. — At taget var ved at løfte sig over sangsalen, når „Rule Britannia“ eller „It's a long way to Tipperary“ i sangtimerne gjaldede gennem rummet, er en anden historie.

Måske synes det i dag lidt paradoksalt, at der ikke altid var lighedstegn mellem nationalfølelse og modstandsvilje, herunder en akceptering af en aktiv og kompromisløs frihedskamp. Et forhold, som dog, såvidt mig bekendt, senere ændrede sig til det bedre.

Når man iøvrigt ser bort fra enkelte af hjemmene vildførte elever og konstaterer, at samarbejdspolitikken hverken var eller blev respekteret, må klimaet og vilkårene for modstandsarbejdet på Odense Katedralskole betegnes som særdeles gunstige.

Ifølge sagens natur var de mere aktive deltagere at finde blandt de yngre lærere og de ældste elever, men når særlige begivenheder gav anledning til demonstrationer, deltog selv de yngste med stor ildhu og stærkt provokerende i det inspirerende fællesskab. Den „lille demonstration“, der blandt andet gav sig udtryk i sympatitilkendegivelser over for vore allierede i øst og vest ved at gå med særlige emblemer, RAF-huer og røde slips og sløjfer m. m., blev stort set fulgt af alle og opstod ofte helt spontant.

At demonstrationer af den art ikke var ganske betydningsløse blev bevidnet af den særlige bevågenhed, som Odense Katedralskole nød hos det danske nazipartis hovedorgan „National-socialisten“, som blandt andet i anledning af, at et par klasser var blevet enige om at markere den røde hærs 10 årsdag ved at bære røde sløjfer og slips, under overskriften: ET STIFT STYKKE kom med et harmdirrende angreb på skolens elever og lærere.

Det får dog stå helt klart, at for de af Katedralskoles lærere og elever, som modstandskampen intensiveret og ved at tagen påtog sig de små og større opgaver, fældet gav den enkelte mulighed for at lade det en farlig og alvorlig sag. Man kunne være forsigtig eller kritisk nok — artiklen „National-socialisten“ afslørede tydeligt nok „læk“, som manede til yderligere agtpågivsel. Selv om der således ikke blev skiltet meget på og langt mindre med et tilhørsforhold til modstandsbevægelsen, var det på besynderligt vis helt klart for os, hvor vi havde hinanden. Samtalerne i timerne eller oftest i forlængelse af disse om besættelsens og krigens begivenheder kunne naturligvis ikke være neutrale. I lærere afslørede herunder stor sans for grundighed og vid. At vi i min klasse uheldigvis havde en nazisympatisør fortæller måske end mange ord, hvor hårfint „spillet“ kun var mellem lærer og elever.

Ikke så få af Odense Katedralskoles elever supplerede iøvrigt på en glimrende måde mange dristige og mere vidtskuende initiativer, som i skrift og tale i disse år forsøgte at bibringe landets befolkning en dybere forståelse af, at frihedskampen nok var en national festation — en kamp mellem en dansk modstandsbevægelse og en tysk besættelsesmagt fremfor alt en strid for bevarelse af humane og demokratiske menneskerettigheder.

Så vidt jeg ved, blev der ikke etableret rekte samarbejde mellem lærere og elever i frihedskampen. Modstandsbevægelsen bestod på det tidspunkt fortrinsvis af små grupper, og deltagerne havde et intimt kendskab til hinanden og som kun med stor varsomhed gennemførte kontakt. Der var ingen kontaktmand havde forbindelse med andre grupper. Afstanden i alder og erfaring sammen med en erkendelse af lærerne som mere betydningsfulde deltagere afholdt os helt naturligt fra at „trænge os på“. — Det kan jo heller ikke nægtes, at vi var meget unge! Ikke desto mindre var det både af moralsk og reel betydning,

om fornødent kunne finde støtte hos vore lærere. Var man slet forberedt til timerne, blev det stilende og uden konsekvenser akcepteret, ligesom man, tvunget af særlige omstændigheder, kunne undlade at møde til timerne — gå tidligt hjem — uden at det blev registreret i protokollen. Eksempelvis husker jeg fra dagene forud for arrestationen af de danske jøder — da gruppen i det små bistod ved befordringen af en del jødiske emigranter fra Fyn til København — hvor hurtigt vi uden særlig forklaring kom overens med læreren og ubemærket forlod skolen.

I en kort omtale af det illegale arbejde, som foregik på skolen i det omfang, jeg kender, finder jeg det naturligt at nævne Churchillklubben i Ålborg, som, hvad der er mindre kendt, havde en filial på Odense Katedralskole og blandt sine deltagere talte to tidligere elever. Denne illegale gruppes bedrifter blev utvivlsomt en kilde til inspiration for realister og gymnasiaster landet over og måtte naturligvis også sætte sine spor blandt Odense Katedralskoles elever. — Iøvrigt skal jeg ikke søge at forklare motiver og årsager til vor deltagelse i frihedsbevægelsen, men blot som noget væsentligt nævne, at de fleste simpelt hen var så utilpas ved kun at være passive tilskuere, at de måtte foretage sig noget for at genvinde en vis selvrespekt.

Når ikke alle, som havde trangen og viljen til aktiv deltagelse, fik lejlighed dertil, beroede det i nogen grad på tilfældigheder. Faktorer som hvilken bevægelsesfrihed man havde i forhold til sine forældre, hvor og hvordan man boede i byen, om der blandt ens nærmeste kammerater var tilstrækkelig enighed om og tillid til et samarbejde påvirkede ens muligheder.

Det stærke behov for oplysning om modstandsbevægelsen og for at høre andre politiske meninger end de officielle fik mange til at søge medlemskab i politiske ungdomsfraktioner, hvor det ved små lukkede møder var muligt at blive bedre orienteret. Konservative gymna-

siaster spillede herved, som den eneste aktive politiske fraktion ved Odense Katedralskole, en vis rolle ved kontaktformidlingen.

Elvernes illegale arbejde koncentrerede sig naturligt om nyhedsformidling (distribution af illegale blade m. v.) og andet oplysningsarbejde; men før man blev akcepteret og omsider fik overdraget fordelingen af en pakke „Frit Danmark“ eller „Trods Alt“, var det ikke ualmindeligt, at gruppen i et vist omfang måtte bevise sine alvorlige og reelle hensigter. Eksempelvis startede min gruppe med bistand af nogle klassekammerater og venner fra Nordvestfyn sin „karriere“ med at bekæmpe den tyske propaganda i byens biografer ved i aftentimerne at opklæbe brede klæbestimler med påskriften „Undgå tysk film“ (den væmmelige smag fra klæbemasse glemmes vist aldrig). Malerbøtte og stinkbomber blev også taget i brug, sidstnævnte med mindre held. Først efter i nogen tid at have foretaget afskrifter af illegale blade og tilgængelig litteratur, senere afløst af vores eget blad, duplikeret i en kælder i den indre by, lykkedes det os at blive akcepteret som bladkompagni.

Muligvis skyldes det begrænset viden, når jeg ikke kender eksempler på egentligt sabotagearbejde udført af Odense Katedralskoles elever, men det får vel være klart, at manglende erfaring blandt andet i våbenbrug var en væsentlig hindring.

☆

Når jeg i dette forsøg på en beretning om forholdene på Odense Katedralskole, hvor mine erfaringer fra besættelsen begrænser sig til tidsrummet august 1941 — oktober 1943, bevidst har undgået at navngive de lærere og elever, jeg har haft i tankerne, skyldes det dels en erkendelse af frihedsbevægelsens brede tilslutning på skolen og dels det forhold, at modstandskampens deltagere i overvejende grad forblev anonyme. — En anonymitet, som det generer mig ikke at have fulgt helt konsekvent.

Odense Katedralskole og modstandsbevægelsen

Af lektor Frederik Andersen.

Redaktionen har opfordret mig til at gøre rede for et enkelt af de områder, hvor lærere og elever ved Odense Katedralskole blev engageret i den aktive modstandsbevægelse, der var en følge af besættelsen af Danmark den 9. april 1940 og tyskernes stadig voksende begrænsning af danskerne handlefrihed.

Allerede i sommeren 1940 fik en kreds af stærkt nationalsindede danske mænd den tanke at oprette terrænsportsforeninger med det formål på nationalt grundlag at medvirke til ungdommens opdragelse i fysisk og kulturel henseende.

I Odense blev der holdt et orienterende møde, hvortil var indbudt repræsentanter for sportsforeninger, ungdomsorganisationer, gymnasieskoler m. v. foruden en række enkeltpersoner, som kunne formodes at have interesse for sagen.

Da der på dette første møde viste sig stor interesse for at gå i gang med arbejdet, holdtes der senere to møder i Katedralskolens solennitetssal. Til disse møder var gennem dagspressen alle interesserede — både ældre og yngre — indbudt.

Tre af Katedralskolens lærere deltog i det indledende møde. Ved de to næste møder var mange af skolens elever til stede, og en del af dem indmeldte sig straks fra starten i den nyoprettede Odense Terrænsportsforening. I den følgende tid fik foreningen øget tilslutning — også fra Katedralskolens side. — Selv om der naturligvis også forekom udmeldelser, havde Odense Terrænsportsforening i sommeren 1943 godt 200 aktive medlemmer.

Det er klart, at oprettelsen af terrænsportsforeninger med det tidligere anførte formål ikke

kunne lade sig gennemføre uden besættelsestusens godkendelse. Men det gik over forvejen glat med at opnå denne godkendelse, især man navnlig fremhævede opdragelsen i henseende, som i nogen grad skulle kunne støtte den fysiske træning, de unge mænd fik som soldat, men som mange nu blev afslået fra, da det årlige antal af indkaldte rekrutter til fremtiden efter værnemagtens krav blev sænket.

Arbejdet i terrænsportsforeningen var både teori og praktiske øvelser. Disse sidste omfattede orienteringsløb efter kort og kompas tilknytning hertil mere rationel løbetræning, standsbedømmelse, kortlæsning, målløb på terrænet, skjult fremrykning, skitsetegning, meldingstjeneste m. v. Øvelserne kan vel i nogen grad karakteriseres som en tilnærmelse til krige og krigsøvelser. En disciplin som skydning var ifølge sagens natur naturligvis afskåret fra. I stedet trænedes vi flittigt „håndgranatkast“ med hjælp af forhåndenværende sten, som vi fandt i de grusgrave, vi passerede under øvelserne.

Terrænsportsforeningens medlemmer var opdelt i grupper, som igen var samlet i delingen. Som sportslig leder for samtlige delinger fungerede i begyndelsen en premierløjtnant, som i den første tid planlagde de enkelte delingers øvelser og senere instruerede delingsførerne og sammen med dem foretog en kritisk gennemgang af deres øvelser fra den foregående udrykning. Derved blev det, at hele arbejdet fik et hensigtsmæssigt indhold og et målbevidst præg. Alle foreningens delinger samledes hveranden søndag morgen på Bolbro Bakke ved foden af Odinstårnet, der i den første gang stod som Odenses vartegn. Efter en fælles

appel med militært præg spredtes de enkelte delinger i terrænet for at gennemføre deres respektive øvelsesprogram.

Hele dette åbenlyse fællesskab fik en brat ende den 29. august 1943. Da vi denne dato om morgenen samledes til appel, fik de fremmødte medlemmer oplysning om, at den tyske værnemagt i løbet af natten havde overfaldet de danske kaserner, og at hele det danske militær var afvæbnet. For fremtiden måtte vort arbejde lægges om. Direkte militær instruktion kunne vi ikke mere få, og den samlede morgenappel måtte vi også afskrive.

I den følgende tid måtte de enkelte grupper have hver sit udgangspunkt for øvelserne, da et større antal personer ikke måtte forsamles. Delingsførerne holdt på den ene side kontakt med deres gruppeførere og planlagde gruppernes øvelser. På den anden side sørgede de for — ved indbyrdes kontakt — at øvelsernes fælles præg og kontinuitet opretholdtes.

Samtidig med at terrænsportsforeningens officielle arbejde fortsattes omend under mere „diskrete“ former, udvikledes efterhånden en anden side af foreningens virksomhed, som lige fra starten havde været det — selvfølgelig ikke åbent udtalte — egentlige formål, nemlig en opbygning af væbnet modstandsstyrke.

De af Katedralskolens elever, der var aktive medlemmer i terrænsportsforeningen, var samlet i 4. delings 3. gruppe. Med foreningens egentlige formål for øje var det en fordel, at de enkelte medlemmer i en gruppe indbyrdes på forhånd havde et vist kendskab til hinanden. Det var muligt at sikre sig det i dette specielle tilfælde, men ikke i al almindelighed. I de fleste tilfælde måtte man stole på, at det nære samarbejde mellem en gruppes medlemmer ville medføre, at de efterhånden blev helt sikre på, hvor de havde hinanden.

Det arbejde, der i den kommende tid blev

taget op ved siden af de mere åbenlyse øvelser i terrænet, krævede en meget omhyggelig sortering af medlemmerne. Det var ikke nok, at man var sikker på deres sindelag og personlige indstilling. Man måtte også kunne stole på, at det var personer, som kunne holde strengt på en hemmelighed og ikke antydningssvis eller åbenlyst ville snakke over sig.

Dette nye arbejde bestod især i våbeninstruktion, som naturligvis måtte foregå i det helt skjulte. De af gruppens medlemmer, der havde fået „blåt stempel“, samledes om aftenen inden dørs og blev instrueret i anvendelse af rifler, maskinpistoler og håndgranater. Formålet med også at instruere katedralskoleelever i våbenbrug var naturligvis ikke at benytte dem i de meget farlige grene af modstandsfolkernes arbejde som sabotage og våbenmodtagelse, men at uddanne dem til at kunne deltage i det opgør, som man måtte vente, der kunne komme i forbindelse med den kapitulation, vi alle så hen til med forventning.

Et var, at vi nok anede, at visse af vore elever var engageret i foretagender, som man ikke talte om. Noget andet var, at vi lærere var klar over det ansvar, vi netop som lærere havde over for vore elever. Vi kunne ikke tillade os at udsætte vore unge elever for den risiko, der var forbundet med at delagtiggøre dem i virkelig farefulde handlinger, selv om vi var helt klare over, at mange af dem med glæde ville have meldt sig til opgaverne.

Det skal til slut fremhæves, at de elever, som gennem målbevidst deltagelse i terrænsportsforeningens officielle og skjulte arbejde havde dygtiggjort sig, også fik lejlighed til at udnytte deres evner gennem en dygtig indsats i de sammenstød mellem modstandsstyrken og den tyske værnemagt, der fandt sted flere gange i Odense og nærmeste omegn i dagene omkring 5. maj 1945.

50 års skolekomedie på O.K.

1919-35 bl. a.

- Hostrup: „Feriegæsterne“ (Brusendorff og Frejlev).
 Holberg: „Pernilles korte Frøkenstand“ (Frejlev).
 Hostrup: „Soldaterløjer“ (Frejlev).
 Olufsen: „Gulddåsen“ (Frejlev).
 P. A. Heiberg: „De vinner og de vanner“ (Frejlev).
 Hostrup: „Genboerne“ (Frejlev).
 Moliere: „Scapins Skalkestykker“ (Frejlev).
 Sheriff: „Vejs Ende“ (Frejlev).
 Thomas Brandon: „Charleys Tante“ (Arnold Andersen).
 „Niobe eller den forvandlede Statue“ o. a. farcer (Arnold Andersen).
 1936: Nordahl Grieg: „Vor Ære og vor Magt“ (Bolwig, Otto Nielsen).
 1937: Shakespeare: „Trolde kan tæmmes“ (Bolwig, Otto Nielsen).
 1938: Bernard Shaw: „Candida“ (Bolwig, Otto Nielsen).
 1939: Ibsen: „De unges Forbund“ (Frejlev).
 1940: Holberg: „Pernilles korte Frøkenstand“ (Frejlev).
 1941: Leck Fischer: „Jeg vil være en anden“ (Frejlev).
 1942: Carl Gandrup: „Lazarus“ og Sven Clausen: „Kivfuglen“ (Frejlev).
 1943: Max Cotte: „Og derfor dræber jeg“ (Frejlev).
 1944: Cronius: „Og Guderne ler“ (Gensmann).
 1945: Shakespeare: „Macbeth“ (Gensmann).
 1946: Kjeld Abell: „Anna Sophie Hedvig“ (Gensmann).
 1947: Maxwell Andersson: „Vintersolhverv“ (Gensmann).
 1948: Holberg: „Ulysses von Ithacia“ (Frejlev).
 1949: Ibsen: „Samfundets Støtter“ (Gensmann).
 1950: Sheridan: „Bagtalelsens Skole“ (Linnet, Larsen).
 1951: Holberg: „Den politiske Kandestøber“ (Høeg).
 1952: Oscar Wilde: „Bunbury“ (Høeg).
 1953: Kjeld Abell: „Melodien, der blev væk“ (Øhlenschläger).
 1954: Hart, Hofman: „Du kan ikke ta' det med dig“ (Hasselmann).
 1955: Norman Krasna: „Kære Ruth“ (Leisner-Jensen).
 1956: Anouilh: „Den rejsende uden bagage“ (Øhlenschläger).
 1957: Gustav Wied: „Skærmydsler“ og Moliere: „Doctor mod sin Vilje“ (Leisner-Jensen).
 1958: Bernard Shaw: „Pygmalion“ (Øhlenschläger).
 1959: Agathe Christie: „Musefælden“ (Ellen Pedersen).
 1960: Kjeld Abell: „Silkeborg“ (Øhlenschläger).
 1961: Josef Kesselring: „Arsenik og gamle Kniplinger“ (Leisner-Jensen).
 1962: Carlo Goldini: „En Tjener og to Herrer“ (Sv. Teglbjærg).
 1963: Brecht: „Det gode Menneske fra Sezuan“ (Leisner-Jensen).
 1964: William Saroyan: „Livet er jo dejligt“ (Ole Ishøj).
 1965: Tennessee Williams: „I forfald“ og Piper: „Svend, Knud og Valdemar“ (Ole Ishøj).
 1966: Anouilh: „Stævnemødet i Senlis“ (Leisner-Jensen).
 1967: John Osborne: „Ung vrede“ (Asger Munch-Møller).
 1968: Wesker: „Livets rødder“ (Asger Munch-Møller).

Skolekomedie på O.K.

Af lektor Carl J. Frejlev.

Lektor Frejlev, fotograferet i anledning af 75-årsdagen den 13. oktober i år.

Det er vitterligt, at der har været spillet skolekomedie i Odense gennem lange tider. Vi ved, at rektor ved Vor Frue Skole Christiernis Joannis i 1531 lod sine disciple spille komedie på dansk, men det bliver jo lidt langt tilbage at begynde, da jeg har været så letsindig at love at skrive lidt om skolekomedie i „gamle dage“. Den gunstige læser må ikke vente nogen sikker kronologi, det bliver kun løsagtige erindringer, der ikke bygger på dokumenter eller trykte kilder, men kun på privat hukommelse. Endvidere må læseren undskylde, at forfatteren fortrinsvis skriver om sig selv. Jeg overvejede længe, om der burde skrives jeg eller man. Det blev altså det første eller det mest neutrale vi.

Da jeg kom til O.K. i 1919, var daværende adjunkt Brusendorff i gang med at indstudere Hostrups „Feriegæsterne“, og han var så venlig at tage den unge kollega med i et samarbejde, der — om man vil tro mig — var både harmonisk og fornøjeligt. Komedien var dengang nærmest ment som et „tæppestykke“ til det årlige skolebal, der, om jeg husker ret, fandt sted efter

jul, og en hovedbetingelse var, at komedien ikke måtte vare ret længe, da ballet var det vigtigste. Det var en meget seriøs affære med mange indbudte honoratiores, der samledes om det smørrebrødsbord, hvortil rektor Holbech havde lagt en omhyggelig bordplan, og i en pause tronedes fru Holbech midt på den ene langside og gav kur som en dronning.

Det foregik på Industripalæet, hvor de sceniske forhold var ret gode. Således gik det i nogle år — Brusendorff trak sig tilbage allerede næste gang, og jeg blev ene om det. Her spillede vi „Pernilles korte Frøkenstand“, og det må have været „Soldaterløjer“, hvori den senere berømte modekunstner Holger Blom var løjtnanten. På den tid rådede vi i gymnasiet ikke over aktricer, så de mere komiske dameroller udførtes af drenge, medens de lyriske unge piger blev lånt på frøken Wintelers Skole. De blev udvalgt mindre efter talent end efter personlig tilknytning til aktørerne — desværre. Når jeg i det følgende nævner enkelte rollehavende, bliver det kun dem, der siden har gjort sig bemærket i kunstens verden, dog skal det indskydes, at digteren Siegfried Pedersen var en meget hyggelig Leonard i Holbergforestillingen.

Det var altså på Industripalæet. Men det blev opklaret, at der på skolens loft, det mystiske sted, som Viggo F. Møller har skrevet en meget morsom historie om, lå et gammelt teater, en ringe fjællebod, som måske kunne bruges. Det lykkedes på en eller anden måde — dersom jeg har udrettet noget til gavn for skolen, må det være dette initiativ — at overbevise rektor om, at man også kunne spille en lille komedie, som siden blev større og større, lige før juleferien, hvilket ikke kunne genere det fine bal. At julekomedien inden længe trak en improviseret dans med sig, er en anden historie. Det må have været i slutningen af tyverne, at vi fik det gamle

Skolekomedien 1929:
Hostrup: „Genboerne“

teater ned. Adjunkt Movin, der havde særlige forudsætninger, da han både var sløjdlærer og gift med en skuespillerinde, var teknisk konsulent, og med assistance udefra løstes den ret komplicerede opgave at få scenen rejst — Thalia skal vide, at den var primitiv og vakkelvorn, mens dekorationerne for det meste klarede med draperi. Det ejendommeligste var vel, at teatret stod i den forkerte ende af salen — hvis De forstår, hvad jeg mener — mellem indgangsdøren og døren til geografiklassen. Det havde den fordel, at omklædning og sminkning kunne foregå herinde, og man vidste nogenlunde, hvor man havde de agerende, når de ikke var på scenen. Instruktøren var som oftest bundet i sufflørkassen. Det hele var ganske uforsvarligt. Man kan let forestille sig den panik, der ville være opstået, dersom der skete et eller andet med ild på scenen. Det gjorde der nu ikke, men det blev dog til sidst forbudt. Inden da var vi kommet lidt væk fra de mere traditionelle ting, og det må anses for hæderligt, at vi spillede „Scapins Skalkestykker“ (nu havde vi også vore egne piger), „Gulddåsen“ og P. A. Heibergs „De vonner og de vanner“. Dog må jeg ikke glemme „Genboerne“ fra 1929, hvor Blicher Hansen var en strålende Klint, og Axel Oswald, der også fort-

satte som skuespiller, var løjtnant v. Buddinge.

Nu blev teatret flyttet, og det var vel samtidig med, at det blev bygget helt om. Her må med megen berømmelse nævnes Hans Krarup, der var en sløjder af rang. Han lavede personligt det meste af det, der bruges den dag i dag. Hans proscenium var meget solidt, men det var unægtelig også tungt. Jeg havde ikke noget med det at gøre på den tid. Det var først efter, at jeg selv var blevet sløjdlærer (Carl Høvl), at jeg kom til at tage mig af opstillingen.

Der må ofres lidt omtale på denne teknik, som altid tog en week-end i begyndelsen af december. Det var et utroligt arbejde at praktisere de tunge, uhåndterlige elementer ned ad trappen uden at slå alt for meget puds af væggene, få det hele lagt ud på gulvet i salen for derefter at hitte rede i det store puslespil af lægter og støttebjælker, der skulle bære scenegulvet. Det foregik under megen diskussion, da stykkernes nummerering var mangelfuld, og med mellemrum brasede det hele sammen. Til sidst stod det der dog, efter at alle sløjdsalens skruetvinger var taget i brug. Jeg glemmer aldrig den gang, vi tørrede vore svedige pander, og det viste sig, at hullet til sufflørkassen vendte ind mod bagvæggen. Alle mand tog fat og løftede ved hjørnerne

Skolekomedien 1945:
Shakespeare:
„Macbeth“

for at vende det hele en omgang. Det gik fod for fod, til det hele lå der med et øredøvende brag, så skolen rystede. At det ikke var ufarligt sås, da en bjælke faldt ned fra loftet og ramte en mand i hovedet. Han faldt som et fældet træ, men efter at han havde dvælet en stund som Hamlet med sit hoved i et jomfruskød, vågnede han op, greb en pilsner (der var altid øl til stede) og gik i aktion igen. En uheldig omstændighed ved denne opstilling var, at de optrædende samt det tekniske personale nu var lukket inde bag ved scenen under hele forestillingen, men dette problem løstes ved pedellens hjælp på en genial måde. Han bandt et par lange stiger sammen, så de nåede fra gymnastiksalen op til lufthullet bag flygelet. Så kunne der klædes om og sminkes i kælderen, og det gik lystigt op og ned ad stigen. Der var i min tid aldrig nogen, der faldt ned. Selv tog jeg turen et par gange uden at sidde fast i hullet.

Vi må også høre lidt om repertoiret under vekslende instruktører, men dette skal jo ikke være nogen anmeldelse. Jeg tror nok, at det for mit vedkommende kulminerede med Sherriffs „Vejs Ende“, det engelske skyttegravsstykket. Det står for mig stadig som det mest spændende samarbejde, og de, der var med og læser dette, vil

forstå, at jeg nævner Hans Christensen, der både lavede decorationen og spillede kaptajn Stanhope. Han blev siden filminstruktør og -producent.

Der var andre store forestillinger, der vakte opmærksomhed. Bolwig og Otto Nielsen tegnede sig for „Vor Ære og vor Magt“ af Nordahl Grieg, Shakespeares „Trold kan tæmmes“ og Shaws „Candida“, forestillinger, hvor Preben Neergaard og den ovenfor omtalte Hans Christensen var bærende kræfter. Det var da blevet fastlagt, at det var II G., der skulle spille komedie, men særlig talentfulde kræfter fik gerne dispensation.

Jeg var vist foregangsmand med hensyn til Ibsen. Jeg satte „De unges Forbund“ op, men det morede ikke ret mange udover instruktøren. Derimod var man glad for Leck Fischers „Jeg vil være en anden“, og særlig spændende blev det et af de følgende år, da vi under besættelsen gik i gang med Kaj Munks „Sejren“ med forfatterens velsignelse. Der var mange, der sagde, at det kunne slet ikke gå, og til sidst blev der snakket så meget, at undervisningsministeriet lod vide, at det mente det heller ikke. Tiden var knap. Der måtte findes noget andet, og i løbet af en formiddag fandt vi (rektor Mogensen og

Skolekomedien 1967:
John Osborne:
„Ung vrede“

jeg) ud af, at man kunne dele de allerede implicerede i to grupper, så man akkurat kunne besætte to enaktere, som kunne prøves afvekslende. Det blev Sven Clausens „Kivfuglen“ og Carl Gandrups „Lazarus“. Alle blev reddet, og der blev endda en lille rolle til instruktøren som „forfatteren“.

Man skal holde op i tide. Jeg havde måske allerede, ganske vist med afbrydelser, siddet for længe på skolekomedien, så jeg sluttede af med gyseren „Derfor dræber jeg“, et valg, som oven i købet blev omtalt i københavnske blade.

Vi nærmer os efterhånden nutiden, og jeg vil ikke nævne alle de mange instruktører, både lærere og fagfolk udefra, der har lavet en række forestillinger, der spænder lige fra Saroyan til Anouilh og Osborne. Jeg vil kun nævne Gensmann, fordi han ligesom jeg selv hører til veteranerne. Hans mesterstykke var „Macbeth“, hvor jeg fik lov til at lege med i portnerens rolle, hvor jeg spillede sammen med Asger Bonfils, der siden blev en udmærket skuespiller på Odense Teater.

I 1948 var der vist ikke andre, der ville, og jeg fik et gammelt ønske opfyldt ved at lave en højst utraditionel „Ulysses von Ithacia“. Det

havde slet ikke kunnet lade sig gøre uden bistand af Frits Nielsen og O. Larsen, der som så ofte før gjorde det umulige muligt med hensyn til maleri og teknik.

Det begyndte på Industripalæet for mit vedkommende, og her endte min dramatiske virksomhed også. Det var, da rektor Høeg i november 1952 indførte den tradition at fejre skolens fødselsdag. Vi indledte med et lille festspil, der fremmanede skikkelser fra skolens historie: Palladius, Ambrosius Stub, Paludan Müller og sluttede med en repræsentant for skolens ungdom. Det lille spil blev instrueret af rektor og udførtes af forfatteren og elever.

☆

Når jeg tænker tilbage, husker jeg mange glade timer sammen med de elever, der deltog i komedierne og med særlig taknemlighed nævner jeg til allersidst Johs. Ewald Rasmussen, der ganske vist aldrig spillede komedie hos mig, men som, da han var knyttet til Odense Teater, kom til at instruere mig ved en amatørforestilling. Af ham lærte jeg, hvad det vil sige at sætte i scene. Men da var jeg selv desværre — eller heldigvis — holdt op.

Hvor blev komedierne af?

Af skuespilleren Preben Neergaard (stud. 1939):

Hvor er det dog besynderligt, så tågede ens erindringer fra ens barndoms- og ungdomsår står. Kun enkelte detaljer står nu og da skarpt aftegnet som meningsfulde streger i en mangelfuld tegning. Når jeg i det efterfølgende taler om de skolekomedier, jeg har medvirket i på O.K., bli'r det derfor nok så meget baseret på min fornemmelse og forestillingsevne som på min hukommelse. Samtidig er jeg jo klar over, at grunden til, at netop jeg er blevet opfordret til at skrive en lille artikel om, hvad skolekomedien har betydet for mig, er den ganske simple, at min stilling i samfundet senere blev den: at være komediant!

Men lad mig med det samme slå fast, at de to ting for mig intet har med hinanden at gøre — og jeg tror iøvrigt, sjældent de har det. Da jeg i 1937 spillede kapellan Lexymill i Shaw's „Candida“, har min ungdommelige umodenhed været overvældende (den holdt sig jo osse godt op i årene!) thi jeg kan intet erindre fra denne foreteelse ud over en vag fornemmelse af, at jeg havde den opfattelse, at kapellanen vist var en noget genert og forvirret herre, hvilket jeg sik-

kert osse med skånselsløst mod prøvede at give udtryk for på de knagende brædder i solennitets-salen. Jeg kan altså huske, at scenen knagede ... og at vi skulle være helvedes forsigtige med den ene af de store lysekroner, der hang i salen, når vi satte scenen op og tog ned ned, idet den hang lige op og ned ad prosceniet. Iøvrigt kan jeg heller ikke engang huske, hvem der spillede de to hovedroller Candida og digteren Marchbanks . . . ? Dette sidste *kan* skyldes egocentrik!

At jeg året efter atter blev valgt til at spille med, denne gang som tjeneren Tranio i „Trolde kan tæmrnes“ (i rollevalget kan noget tyde på, at man allerede den gang havde sat mig i bås!) skyldes næppe, at jeg var den „fødte“ spiller, men snarere, at jeg på det tidspunkt var klar over, at jeg ville være skuespiller uden egentlig at vide, hvad det var. Noget jeg erindrer tydeligt var, at den unge mand, der spillede Petruccio, Hans Christensen, *han* var — det var alle inden- og udenfor skolen enige om — den fødte skuespiller, et *stort* talent. Hvorfor husker jeg det så tydeligt? Jeg husker jeg beundrede ham, men var der lidt misundelse i beundringen . . . ? Jeg ved det ikke, det er i hvert fald ikke noget, jeg senere har lidt under. Hans gik også teatervejen, men opgav hurtigt. Jeg traf ham for tre uger siden til filmfondens fest, vi mindedes dette, og jeg fik lov at omtale det her; han er nu produktionschef på Laterna Film.

Alt dette nævnet, fordi jeg ikke tror, skolekomedien har nogen reel betydning for ens senere udvikling som eller til skuespiller. Det er — og skal være — *en leg*, ansvarsløs, men gerne med tanke og idé, og hvad det sidste angår, tror jeg nok, at ungdommen i dag *vil* mere med deres skolekomedier end vi for tredive år siden, gud være lovet.

Som man vil kunne forstå, har jeg kun vage forestillinger om alt dette, jeg kan sågar ikke

erindre, hvilke lærere der ledte det. Jeg mener, at det ene år var Frejlev, dejlige store varme Carl Frejlev. Han kom i virkeligheden til at betyde mere for mig end selve skolekomedierne. Han læste op for os: „Bræen“, Holberg osv., jeg kan stadig tydeligt fornemme, hvordan han satte min i forvejen livlige fantasi i svingninger, jeg fik lov at læse op hos ham, Jeppe's monolog, på sjællandsk (jeg kom jo fra Skelskør), jeg kunne den udenad, jeg aflagde senere prøve i den til optagelses-prøven på Det kgl. Teater . . . og bestod! Dette skal ikke misforstås, Carlo Wieth havde haft fingre i mig inden, men grundlaget kom fra Frejlev og blev senere viderebefordret af Bolwig, vore fremskridtsvenlige litterære aftener privat . . . uden at der på nogen måde havde udkrystalliseret sig nogen form for talent, jeg var så jublende umoden, men med en hung-

rende tillid til livet, der bl. a. gav sig udslag i, at jeg otte dage før optagelsesprøven fik taget et fotografi af mig selv, som jeg kunne sende hjem til mine forældre, når jeg havde bestået, . . . oh, skønne ungdom! Logikken var indlysende: jeg var aldrig før dumpet til en eksamen, så hvorfor skulle jeg dumpe nu? Himmelråbende, men sandt! Iøvrigt skulle jeg snart lære, at så nemt og festligt var det sgu heller ikke.

Som sagt betød altså skolen i sig selv mere for mig end de par komedier, man legede med i, den gav mig lejlighed til at være med til at arrangere fester, skrive viser om lærerne, have eget Jazz-band, den gav mig mulighed for ungt og blindt at tumle med ting, der senere skulle blive blodig alvor, og det er vel osse skolens egentlige opgave — og det kan jeg kun sige den tak for.

At stå som Macduff i skolekomedien . . .

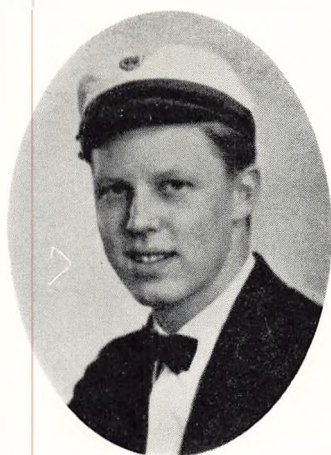
Af skuespilleren Asger Bonfils (stud. 1947):

En lille artikel om min deltagelse i skolekomedien — sådan lød redaktørens venlige opfordring. Kan det nu have interesse for nogen, spørger jeg mig selv, ja, altså udover redaktøren? — næppe mange, men opfordringen satte alligevel skub i nogle erindringer, som ellers førte en ret tilbagetrukket (fortrængt) tilværelse, og da jeg rent ud sagt kom for sent med et afslag, er her et hastigt nedskrevet forsøg på at ordne minderne, tildels hjulpet af redaktørens spørgsmål.

Teatret har jeg levet med omtrent så længe jeg kan huske tilbage, fra det af far forfærdigede „Peter og Ping“-teater til Familie-Journalens mere seriøse Pegasus-teater, dette sidste optog min teen-age, som det dengang *ikke* hed (hvordan klarede man sig egentlig?), og personalet bestod af min bror og mig selv. Vor numeriske lidenhed tilrods gav vi os dog i lag med store opgaver, vi gennemførte en ret tro kopi af Odense Teaters opførelse af Shakespeares „Hel-trekongersaften“. (Isc.: Erik Hofman og Else

Kornerup, Blanche Funch, Finn Lassen og Ole Larsen i hovedrollerne), alt blev trukket af med stor nøjagtighed lige fra dekoration, kostumering til diktation og stemmeføring. Jeg mindes også en Stefan Zweig-inspireret interesse for Maria Stuart, som resulterede i en opførelse af Bjørnsons ellers ret så upåagtede „Maria Stuart i Skotland“, her gik vi mere til kilderne i retning af historisk realisme i dekoration og kostumering, her var heller ingen skuespillere at trække af, altså en vis originalitet, for naturligvis satte vore idoler på Odense Teater deres præg på os.

Dette var min baggrund, da jeg kom i 2. g. og årgangen skulle til at spille skolekomedie. Valget det år var „Macbeth“, set med rapport til en netop omstyrtet voldsagt. Jeg tror ikke, jeg kom med, fordi man anså mig for den fødte skuespiller, min interesse for teatret kan ikke have været ukendt, men på den anden side gik jeg nok ret så stiltørdigt omkring (tror jeg); når jeg boltrede mig teatralisk, foregik det in-

denfor hjemmets fire vægge og altså for en snæver kreds, men på en eller anden måde blev en virkelig god rolle mig til del: Macduff. Desværre har min erindring lagt et slør over indstudningsperioden, jeg mindes kun den dag, kostumerne ankom, og jeg selv med en lidet udviklet selvkritik kunne se, at der var stor afstand mellem mit faktiske udseende i de lånte lidt stilforvirrede fjer og det billede, der stod for mit indre blik, — morgener i den store sal, hvor tankerne kredsedde om teatret, som rejste sig i salens ene ende, og sød gysen udbredte sig i mave-regionerne, sminkeprocessen: en skuespiller fra teatret bistod os, næseborene spilede for første gang mod sminkens stærke og helt egne lugt, afsminkningscreme, grove servietter mod ansigtshuden: altså lutter fysiske fornemmelser er blevet tilbage, jeg erindrer intet om, hvordan jeg spillede, hvordan det var at spille for et større publikum, registreringen, som skuespilleren senere udvikler, var endnu i sin vorden, jeg erindrer dog, at jeg på et vist tidspunkt følte det, som mine hænder „sov“, det har formodentlig været spændingen ved den uvante situation: at stå overfor det mangelhovede uhyre, blotstillet uden anelse om og værn i det håndværk, man siden har gjort sig møje for at lære.

Jeg husker dog et par kommentarer efter spillet, fra lærere: én sagde som en indirekte an-

erkendelse: „du har haft fornøjelse af at spille dukketeater“, en anden spurgte mig, om jeg havde tænkt mig at blive skuespiller, jeg ved såmænd ikke, hvad jeg fik svaret til det spørgsmål, jeg fik måske givet et spagfærdigt udtryk for, at det kom mig for at være en håbløs drøm: jeg — skuespiller. Den dag i dag begriber jeg ikke, hvordan jeg senere, da jeg var kommet til København for at studere, fik mod til at henvende mig til en skuespiller og bede ham om at læse med mig — på det tidspunkt var tanken om at blive skuespiller en vild og umulig drøm, der førte en skummel tilværelse langt nede i det næsten ubevidste.

Men bare ubehag ved at være blotstillet, ikke længere skærmet af den døråbning, hvor dukketeatret stod opstillet, var det *ikke* at stå der på scenen som Macduff, i så fald var jeg vel næppe nogensinde blevet skuespiller, der var også fryden ved at gennemspille et forløb, leve ind i en digtet situation, prøve at finde udtryk for et menneske i en katastrofesituation, i en konflikt, udtrykkene har sikkert været hjælpeløse og delvis ulæselige, men indeni mig foregik der da noget. Og lidt er vel også kommet ud over rampen, at dømme efter de ovenfor citerede bemærkninger.

Stykket blev ved med at følge mig nogle år, i min forberedelsestid arbejdede jeg med det igen, men da valgte jeg den lidt mere komplicerede Malcolm, siden har jeg set et par opførelser af tragedien, ikke overbevisende, jeg har stadig i min fantasi et billede, ikke det faktiske af hin opførelse i den store sal, men af stemninger: natten, heksene, Macduffs buldren på porten, blodet på hænderne — og versenes berusede pulsslag, Shakespeare allerede da fornemmet som teaterdigteren fremfor nogen, skuespillernes digter. Og at stå som Macduff i skolekomedien med krop og sind og stemme (som ikke fungerede, set fra professionel synsvinkel) var en oplevelse, der gav et kraftigt skub videre i retning af det, jeg ser som *min* bestemmelse: skuespillerens arbejde.

Skolekomedien 1936

I 1936 opførte skolens elever Nordahl Griegs „Vor Ære og vor Magt“, instrueret af adjunkterne Otto Nielsen og Gert Bolwig, og det medførte en større debat i en række dagblade.

Det foretrukne stykke er blevet et med krasse tendenser . . . Det er en skandale, at man tillader at latterliggøre en præsteskikkelse på en skolescene. Det er en skandale, at man pædagogisk fremstiller kommunismen som fredsel . . . Det er en skandale, at man antyder erotisk løssluppenhed på en skolescene . . . Kan de to læreres virksomhed tillades på en skole, hvor elers al politik i enhver form er bandlyst.

(Læserbrevet i Fyens Stiftstidende, der startede debatten.)

☆

Moskvas disciple i lærerværelset.

. . . helt er den kommunistiske bølge ikke standset. Endnu findes der lidt af den tilbage på gymnasierne rundt om i landet, og den bliver ikke bragt til standsning, så længe der findes samvittighedsløse lærere, som misbruger den indflydelse, deres stilling giver dem, til at indpode den røde gift i den opvoksende ungdom. I så henseende frembyder begivenhederne på Odense Katedralskole et talende eksempel . . . At stykket er hentet fra Det kgl. Teaters repertoire, er som bekendt ingen garanti for, at det ikke er kommunistisk, man kan snarere sige tværtimod.

(Leder i Jyllandsposten)

☆

I Politikens teaterrubrik stod en notits om en ny lille teaterkrig i Odense, som interesserer mig levende. Det drejer sig om det påskønnelsesværdige, at eleverne på Katedralskolen som julekomedie opførte Nordahl Griegs Vor ære og

vor magt — samt det ikke forbavsende, at det har vakt uro i Fyens Stiftstidende, hvor en mand har ment, at det drejede sig om kommunistisk propaganda . . . Jeg vil gerne gøre nogle elskværdige indvendinger. Indirekte politisk påvirkning er nemlig ikke alene tålt i skolen, men direkte autoriseret, *hvis den er konservativ*. Det ligger i sagens natur, at skolen på alle kulturelle og almenmenneskelige områder let kommer til at fremme det konservative instinkt . . . Man må være opmærksom på forholdet, for ellers gi'r man konservatismen for megen blæst i sejlene. Den har i forvejen hele det officielle kulturapparat på sin side.

(Poul Henningsen i Politiken).

☆

Efter at have gennemlæst Nordahl Griegs stykke . . . har jeg fået bekræftelse på, at mit indtryk var rigtigt. Med taktfuld forbigåelse af alt, hvad der kunne findes anstødeligt . . . bliver der tilbage en efter min mening med stor dramatisk kunst skreven og af en understrøm af bidende spot båret kritik af krigstidens vilde børsspil, der med rå kynisme spekulerede i medmenneskers død og ødelæggelse . . . Til selve stykket er der føjet en epilog, der giver udtryk for medfølelse med arbejdsvillige, der i efterkrigstiden blev afskåret fra gennem hæderligt arbejde at føre en blot nogenlunde menneskelig tilværelse. Dersom en sådan medfølelse skal opfattes som kommunisme, nærer jeg den overbevisning, at alle retskafne mennesker er kommunister; men der hører dog sikkert mere til end dette.

(Indlæg fra rektor H. St. Holbeck i en række dagblade).

Skolekomedien 1921

To af skolens gamle elever, lektor Gunner Hansen (årg. 1922) og lektor Gunner Andersen (årg. 1923), mindes, når talen er om skolekomedie i deres gymnasietid på O. K., først og fremmest forestillingen i 1921, den første, som Frejlev selv satte i scene:

Stykket var Holbergs „Pernilles korte Frøkenstand“. Skolen kunne dog kun skaffe aktører, idet der kun gik meget få piger på skolen. Disse var startet som 11-årige i skolens nederste klasse et par år forinden, og de var endnu ikke avanceret så vidt, at man turde vise dem frem på en scene. Aktricerne blev da udlånt fra Frøken Wintelers Skole, forgængeren for St. Knuds Gymnasium. Hvem de var, fik vi dog ikke at se, idet de det meste af tiden talte med ryggen til publikum. Hovedaktøren var forøvrigt Lærum, der for at få den rette stemning over spillet havde knækket halsen på mindst én flaske portvin, og det blev spillet ikke mindre gribende af.

Den unge adjunkt Frejlev var en fremragende iscenesætter, og både han og de optrædende havde under indstuderingen lagt megen energi for dagen. Flere af de medvirkende havde virkelig dramatiske talenter, og da de kun sjældent havde haft lejlighed til at demonstrere dem for kammeraterne, vakte stykket virkelig begejstring.

I vor gymasietid — og flere år efter — var repertoiret næsten udelukkende de tre H-er: Holberg, Heiberg og Hertz. Som de årlige skoleballer, hvortil byens honoratiores højtideligt blev inviteret, fandt komedierne sted på Industri-palæet, og efter forestillingerne blev der selvfølgelig danset.

Odenseaner-Samfundets love (uddrag)

- § 1. Medlem af Odenseaner-Samfundet kan enhver blive, der har været Discipel i eller er eller har været Lærer ved Odense Katedralskole.
- § 2. Odenseaner-Samfundet har til formål
- a) at afholde Sammenkomster for Medlemmerne, som Regel i København eller i Odense
 - b) at fremme Udgivelsen af trykte Meddelelser vedrørende Odense Katedralskole, dens tidligere Lærere og Elever

Fortsættes på bagsiden.

Foreningsmeddelelser

Sidste års generalforsamling afholdtes den 11. maj på Schneekloths skole. Alle valg var genvalg. Samfundets formand havde ikke ønsket at fortsætte, og på et møde samme aften konstituerede bestyrelsen sig med lektor Busk-Jensen som formand, den tidligere formand, fhv. civildommer Harald Petersen som næstformand, overlæge E. O. Errebo-Knudsen som kasserer og ministersekretær Flemming Klokke som sekretær. Harald Petersen har været samfundets formand siden 1956. Han har på udmærket vis ført dets traditioner videre, og der bragtes ham ved mødet en varm tak for 11 års virke som dets formand.

☆

Onsdag den 15. november 1967 holdtes rusmodtagelse i restaurant „Den gyldne Fortun“. Der deltog 35 medlemmer, deraf 7 russer. Foreningens legater tildelt stud. scient Eva Sørensen, stud. jur. Inge Petersen, stud. jur. Peter Kåri og stud. polyt John Egedahl, alle årg. 1967. Adj. Jacobsen holdt rustalen; på russernes vegne takkede Peter Kåri.

☆

Ved generalforsamlingen den 6. maj d. å. nyvalgtes til bestyrelsen ingeniør H. Rindorf (årg. 1935) i stedet for landsretssagfører Kristian Mogensen, der ikke ønskede genvalg. I sin beretning oplyste formanden, at samfundet pr. 1. december 1967 havde 231 medlemmer.

Et par af de fremmødte russer beklagede ikke at være blevet gjort bekendt med samfundets love om afholdelse af generalforsamling. Til orientering aftrykkes i dette nummer af tidsskriftet uddrag af samfundets love. Samtlige love er trykt i nr. 33 af tidsskriftet, p. 582f.

Særtryk af foredraget „H. C. Andersen og Odense Katedralskole“, der holdtes efter generalforsamlingen, vedlægges dette nummer af tidsskriftet.

☆

Tirsdag den 5. november 1968 holdtes rusmodtagelse i restaurant „Søpavillonen“. Der deltog ca. 35 medlemmer, deraf 13 russer. Jubilæumslegatet tildelt stud. mag. Lennart Rasmussen (1967), Egil og Karen Dithmers mindelegat stud. polyt Inge-Lise Hansen (1968) og stud. polyt Carsten Günthersen (1967), boglegaterne stud. mag. Brita Schultz (1967) og stud. med. Thorkil Hansen (1968). Rustalen holdtes af overlæge Errebo-Knudsen, og stud. med. Thorkil Hansen takkede på russernes vegne for modtagelsen.

Red.

Odense Katedralskole 1967-68

I august 1967 påbegyndtes ved skolen 2-årigt HF-kursus (Højere forberedelseseksamen). Skolens elevtal er de 2 år, HF har bestået, blevet forøget til ca. 600, og det har medført, at realafdelingen har måttet nedlægges. Der er således i år ikke optaget elever i 1. real, og der vil for sidste gang blive afholdt realeksamen på skolen i juni 1970.

Mens gennemsnitsalderen for skolens elever for blot en halv snes år siden lå mellem 15 og 16, vil den for fremtiden ligge på godt 18, afhængig af HF-elevernes alder, idet der ikke er tale om aldersbegrænsning i forbindelse med optagelse på dette kursus.

En del af timerne i HF-afdelingen varetages af lærere udefra, bl. a. seminarieadjunkterne P. E. Andersen og Arne Schmidt (religion), revalideringschef, cand. jur. O. Wandall-Holm og cand. jur. F. Werchmeister (samfundskundskab).

HF-Uddannelsen afviger på væsentlige punkter fra undervisningen i gymnasiet: Udover undervisning i en række fællesfag skal der vælges mellem en række tilvalgsfag (normalt 2-3 ud af 11); skoleåret er delt i 2 semestre med forskellige fag og forskelligt timetal, og der aflægges eksamen ved udgangen af det semester, hvor undervisningen i de pågældende fag slutter; i 3. og 4. semester skal eleverne udarbejde mindre specialopgaver inden for selvvalgte områder; en af lærerne fungerer som studievejleder og har bl. a. til opgave at give eleverne personlig vejledning ved valg af tilvalgsfag. Der kræves ikke særlige adgangsbetænelser. Det enkelte kursus optager elever — som regel 2×24 pr. årgang — efter skriftlig ansøgning og samtale med lederen, og det understreges, at der optages elever i passende forhold efter forudsætninger og kvalifikationer (ny realeksamen, gammel mellemskole- eller realeksamen, teknisk forberedelseseksamen, afgangseksamen efter 9. klasse eller anden tilsvarende uddannelse).

☆

Den 1. august 1967 ansattes ved Odense Katedralskole adjunkt, frk. Marianne Clausen (fransk, russisk), adjunkt frk. Inge M. Petersen (matematik) og adjunkt Poul H. Sørensen (engelsk og gymnastik).

En del timer i engelsk, tysk, latin, historie, religion, geografi og musik varetages af cand. mag., fru I. Albinus-Jørgensen, amanuensis C. Dinsen, timelærer, fru A. Obling, pastor J. Almar, pastor H. P. Mathiesen og stud. mag. Bent Jørgensen.

☆

Skolens elevtal ved indeværende skoleårs begyndelse var 606, deraf 91 i HF-afdelingen. Ved translokationen i juni 1967 dimitteredes 107 studenter (45 sproglige og 62 matematikere) og 17 reali-

ster. Ved translokationen i sommer dimitteredes den hidtil største årgang, tællende 156 studenter (86 sproglige og 70 matematikere) og 12 realister. For første gang dimitteredes fra skolen sproglige studenter med musik som speciale.

☆

Skolens nysproglige elever har fra sidste skoleårs begyndelse haft mulighed for at vælge endnu et speciale i 2. og 3. g, nemlig fransk. I den nuværende 3. g har 19 valgt fransk som speciale, i den nuværende 2. g 27. På denne gren er hovedsprogene engelsk og fransk, og der aflægges til studentereksamen såvel mundtlig som skriftlig eksamen i begge sprog. Til gengæld reduceres undervisningen i tysk. Det drejer sig om en forsøgsordning på Odense Katedralskole og Rødovre Gymnasium.

☆

En af skolens 3. g-klasser har deltaget i en udvekslingsrejse til Finland. I foråret 1966 aflagde en klasse fra et finsk gymnasium besøg på skolen, og i september 1967 foretog en af skolens klasser under ledelse af adjunkt Hugo Madsen en rejse til Tammersfors. I oktober d. å. har 3. g's nysproglige elever med fransk som speciale været på studierejse til Frankrig under ledelse af rektor Rosholm. Red.

LOVE - fortsat fra side 617.

- c) at søge opsamlet Fonds til Understøttelse og rentefri Lån til Rejselegater o. lign.
- § 5. Den ordentlige Generalforsamling afholdes i København eller Odense inden Udgangen af hvert Års Maj Måned. Indvarslingen sker ved Udsendelse af Meddelelse indeholdende Dagsordenen til hvert Medlem mindst 14 dage før Generalforsamlingens Afholdelse.
- Forslag fra Medlemmer må for at blive behandlet på den ordentlige Generalforsamling være indleveret skriftlig til Bestyrelsen inden den 15. April.
- § 7. Overordentlige Generalforsamlinger, der indvarsles på samme måde som den ordentlige Generalforsamling, kan finde Sted efter Bestyrelsens eller en Generalforsamlings Beslutning eller efter skriftlig Begæring af mindst $\frac{1}{5}$ af Medlemmerne. En Generalforsamling, der således begæres indkaldt, skal afholdes senest i den på Begæringens Indgivelse følgende Måned.
- § 9. Til Beslutning om Forandringer i Samfundets Love kræves $\frac{2}{3}$ af de afgivne Stemmer.
- § 10. Bestyrelsen består af 11 Medlemmer; hvert andet År afgår 6 medlemmer, og hvert andet år afgår 5 Medlemmer. Genvælg kan finde Sted.